

ISSN 2076–1554

Національний педагогічний університет  
імені М. П. Драгоманова

ВГО Українська академія наук

Видавництво «Гілея»

 **Гілея**  

---

*Науковий вісник*

Випуск 149 (№ 10)

Ч. 1. Історичні науки

Київ – 2019

**Збірник засновано 2004 року. Вихід з друку – щомісячно**

**Фахове видання**  
**з історичних наук затверджено наказом Міністерства освіти і науки України**  
*№ 1328 від 21 грудня 2015 р.*

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу  
масової інформації: серія КВ № 22632-12532ПР від 24 квітня 2017 року

*Друкується за рішенням:*  
Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова  
*(протокол № 03 від 31 жовтня 2019 р.)*

**Збірник входить до міжнародних баз**

Google Scholar; Index Copernicus (Польща); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія).

**Шеф – редактор:**

**Андрущенко В. П.**, д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Головний редактор:**

**Вашкевич В. М.**, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Співредактори:**

**Кивлюк О. П.**, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Муляр В. І.**, д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)

**Редакційна рада:**

**Андрущенко В. П.**, д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Вашкевич В. М.**, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Зеленков А. І.**, д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)

**Колесник В. Ф.**, д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київ)

**Мирзаханян Р.**, д-р іст. наук, проф. (Арменія, Єреван)

**Михальченко М. І.**, д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України (Україна, Київ)

**Рафальський О. О.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

**Савельєв В. Л.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Солдатенко В. Ф.**, д-р іст. наук, проф., член-кор. НАН України (Україна, Київ)

**Степико М. Т.**, д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

**Редакційна колегія з історичних наук:**

**Войцехівська І. Н.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

**Дробот І. І.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Журба М. А.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Лазько Г. Г.**, д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)

**Лисак В. Ф.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Маріуполь)

**Мезга М. М.**, д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)

**Михайлюк В. П.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Старобільськ)

**Стоян Т. А.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Сушко О. О.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Чернега Л. М.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

**Шоповал Ю. І.**, д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

**Гілея: науковий вісник. – К. : «Видавництво «Гілея», 2019. – Вип. 149 (№ 10). Ч. 1. Історичні науки. – 224 с.**

Концепція збірника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем сучасної науки в умовах полікультурного глобалізаційного суспільства. Основні рубрики охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

ISSN 2076-1554

NATIONAL PEDAGOGICAL  
DRAGOMANOV UNIVERSITY

Academy of Sciences of Ukraine

Publishing House Hileya

*Hileya*  
*SCIENTIFIC BULLETIN*

Volume 149 (No. 10)  
Part 1. Historical sciences

Kyiv – 2019

**The collection is founded in 2004. Printed on a monthly basis**

**Scientific professional publication  
on history order of the Ministry of Education and Science  
No. 1328 dated 21 December, 2015 (re-registration)**

Certificate of printed mass media's state registration (re-registration): Series KB № 22632-12532IIP from April 17th, 2017

*Printed by decision  
of National Pedagogical Dragomanov University (protocol № 03 of October 31, 2019)*

**The collection is a member of international database**

Google Scholar; Index Copernicus (Poland); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (India).

**Honored Chief Editor:**

**Andrushchenko V. P.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Chief Editor:**

**Vashkevych V. M.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Co-editor:**

**Kyвлиuk O. P.**, Doctor of Philosophical Sciences, Senior Scientist, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Muliar V. I.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Zhytomyr)

**Editorial board:**

**Andrushchenko V. P.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, Acad. of NAPS Ukraine (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Vashkevych V. M.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Zelenkov A. I.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Belarus, Minsk)

**Kolesnyk V. F.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

**Myrzakhanian R.**, Doctor of Historical Sciences, (Armenia, Ierevan)

**Mykhalchenko M. I.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

**Rafalskii O. O.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

**Saveliev V. L.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Soldatenko V. F.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, Corresponding Member of NASU, (Ukraine, Kyiv)

**Stepyko M. T.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

**Editorial board Historical Sciences:**

**Voitsekhivska I. N.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

**Drobot I. I.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Zhurba M. A.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Lazko G. G.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Belarus, Minsk)

**Lysak V. F.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Mariupol)

**Mezga M. M.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor, (Belarus, Homel)

**Mykhailiuk V. P.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Starobilsk)

**Stoian T. A.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Sushko O. O.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Chernega L. M.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv, National Pedagogical Dragomanov University)

**Shapoval Y. I.**, Doctor of Historical Sciences, Professor, (Ukraine, Kyiv)

**Hileya: Scientific Bulletin. – Kyiv : «Publishing house «Hileya», 2019. – Volume 149 (№ 10). Part 1. Historical Sciences. – 224 p.**

The collections' concept is based on a multifaceted scientific coverage of the problems of formation of informational civilization. The main headings cover areas of historical, philosophical and political sciences. It is designed for specialists in the humanities and socio-political sciences.

©Editorial board, 2019

©Authors of articles, 2019

©National Pedagogical Dragomanov University, 2019

© Academy of Sciences of Ukraine, 2019

**ПРЕДСТАВНИЦТВА**  
збірника «Гілея: науковий вісник» в Україні

**Вінницьке представництво**

(Вінницький національний технічний університет)  
керівник **Денисюк С. Г.**, доктор політичних наук, професор  
e-mail: [sg\\_denisiyk@mail.ru](mailto:sg_denisiyk@mail.ru)

**Дніпропетровське представництво**

(Дніпропетровський національний університет  
імені Олеся Гончара)  
керівник **Вершина В. А.**, кандидат філософських наук, доцент  
e-mail: [vivi.dp@ukr.net](mailto:vivi.dp@ukr.net)

**Запорізьке представництво**

(Запорізький національний технічний університет)  
керівник **Ємельяненко Є. О.**, кандидат філософських наук, доцент  
e-mail: [gileya\\_zaporizhzhya@ukr.net](mailto:gileya_zaporizhzhya@ukr.net)

**Івано-Франківське представництво**

(Прикарпатський національний університет  
імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)  
керівник **Дзвінчук Д. І.**, доктор філософських наук, професор  
e-mail: [fuid@ua.fm](mailto:fuid@ua.fm)

**Луганське представництво**

(Східноукраїнський національний університет  
імені Володимира Даля, м. Старобільськ)  
керівник **Михайлюк В. П.**, доктор історичних наук, професор  
e-mail: [vital\\_mih@ukr.net](mailto:vital_mih@ukr.net)

**Львівське представництво**

(Національний університет «Львівська політехніка»)  
керівник **Карівець І. В.**, кандидат філософських наук, доцент  
e-mail: [sacre@ukr.net](mailto:sacre@ukr.net)

**Маріупольське представництво**

(Маріупольський державний університет)  
керівник **Булик М.**, кандидат політичних наук, доцент  
e-mail: [vorlok@ukr.net](mailto:vorlok@ukr.net)

**Миколаївське представництво**

(Миколаївський національний університет  
імені В. О. Сухомлинського)  
керівник **Макарчук С. С.**, кандидат історичних наук, доцент  
e-mail: [rvgreabis@farlep.mk.ua](mailto:rvgreabis@farlep.mk.ua)  
координатор **Шкуренко К. О.**, кандидат політичних наук, доцент  
e-mail: [sh\\_kamila@mail.ru](mailto:sh_kamila@mail.ru)

**Одеське представництво**

(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)  
керівник **Барвінська П. І.**, кандидат історичних наук, доцент  
e-mail: [barwinskaja@ua.fm](mailto:barwinskaja@ua.fm)

**Подільське представництво**

(Подільський державний аграрно-технічний університет,  
м. Кам'янець-Подільський)  
керівник **Колосяк І. А.**, кандидат філософських наук, доцент  
e-mail: [ikolosyuk@ukr.net](mailto:ikolosyuk@ukr.net)

**Полтавське представництво**

(Полтавський факультет Національної юридичної академії  
України ім. Ярослава Мудрого)  
керівник **Куцєпал С. В.**, доктор філософських наук, професор  
e-mail: [svkutsepal@rambler.ru](mailto:svkutsepal@rambler.ru)

**Сумське представництво**

(Сумський державний університет)  
керівник **Дегтярьов С. І.**,  
доктор історичних наук, професор  
e-mail: [starsergo@bigmir.net](mailto:starsergo@bigmir.net)

**Тернопільське представництво**

(Тернопільський національний педагогічний університет  
імені Володимира Гнатюка)  
керівник **Кліш А. Б.**, кандидат історичних наук, доцент  
e-mail: [Klish\\_Andriy@ukr.net](mailto:Klish_Andriy@ukr.net)

**Ужгородське представництво**

(Ужгородський національний університет)  
керівник **Мелеганич Г. І.**, кандидат політичних наук, доцент  
e-mail: [melgi@ukr.net](mailto:melgi@ukr.net)

**Уманське представництво**

(Уманський державний педагогічний університет  
імені Павла Тичини)  
керівник **Кривошея І. І.**, кандидат історичних наук, доцент  
e-mail: [igorkryvosheia@gmail.com](mailto:igorkryvosheia@gmail.com)

**Харківське представництво**

(Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»)  
керівник **Владленова І. В.**, доктор філософських наук, професор  
e-mail: [vladlenova@email.ua](mailto:vladlenova@email.ua)

**Хмельницьке представництво**

(Хмельницький національний університет)  
керівник **Гоцуляк В. М.**, кандидат політичних наук, доцент  
e-mail: [gotsylak@ukr.net](mailto:gotsylak@ukr.net)

**Черкаське представництво**

(Черкаський національний університет  
імені Богдана Хмельницького)  
керівник **Васильчук Є. О.**, доктор політичних наук, доцент  
e-mail: [vasilchuk84@bk.ru](mailto:vasilchuk84@bk.ru)

**Чернігівське представництво**

(Чернігівський державний інститут економіки і управління)  
керівник **Горобець С. М.**, молодший науковий співробітник  
e-mail: [olen-g@yandex.ru](mailto:olen-g@yandex.ru)

**ПРЕДСТАВНИЦТВО**

збірника «Гілея: науковий вісник» в Азербайджані

(Національна Академія Наук Азербайджану, м. Баку)

керівник **Махмудов М. А.**, доктор філософії

e-mail: [matlabm@yandex.com](mailto:matlabm@yandex.com)

координатор **Рагімлі Р.**, науковий співробітник

e-mail: [rus\\_rahimli@yahoo.com](mailto:rus_rahimli@yahoo.com)

**ПРЕДСТАВНИЦТВА**

збірника «Гілея: науковий вісник» в Білорусі

(Академія управління

при Президентові Республіки Білорусь, м. Мінськ)

керівник **Алейникова С. М.**, кандидат соціологічних наук, доцент

e-mail: [alejnsvetlana@yandex.ru](mailto:alejnsvetlana@yandex.ru)

(Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна, м. Брест)

керівник **Шостак Г. В.**, кандидат педагогічних наук

e-mail: [shostak1964@brest.by](mailto:shostak1964@brest.by)

(Гомельський державний університет

імені Франціська Скорини, м. Гомель)

керівник **Мезга М. М.**, доктор історичних наук, професор

e-mail: [nmezga@gsu.by](mailto:nmezga@gsu.by)

**ПРЕДСТАВНИЦТВА**

збірника «Гілея: науковий вісник» в Польщі

(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)

керівник **Димчик Р.**, доктор, викладач,

e-mail: [dymczyk@wp.pl](mailto:dymczyk@wp.pl)

(Інститут історії Академії імені Яна Дługоша в Ченстохові)

керівник **Моравець Н.**, доктор, викладач

e-mail: [mornor@wp.pl](mailto:mornor@wp.pl)

**Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: [www.gileya.org](http://www.gileya.org)**

**E-mail: [gileya.org.ua@gmail.com](mailto:gileya.org.ua@gmail.com)**

**Див. також: Сайт Національної бібліотеки України  
імені В. І. Вернадського: [www.nbuv.gov.ua/portal](http://www.nbuv.gov.ua/portal)**

**Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць**

## Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Ukraine

### Vinnitsia Agency

(Vinnitsia National Technical University)  
Director **Denysiuk S.G.**, Doctor of Political Sciences, Professor  
e-mail: [sg\\_denisiyk@mail.ru](mailto:sg_denisiyk@mail.ru)

### Dnipro Agency

Dnipro National Honchara University  
Director **Vershyna V.A.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [vivi.dp@mail.ru](mailto:vivi.dp@mail.ru)

### Zaporizhia Agency

(Zaporizhia National Technical University)  
Director **Iemelianenko E.O.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [gileya\\_zaporizhzhya@ukr.net](mailto:gileya_zaporizhzhya@ukr.net)

### Ivano-Frankivsk Agency

(Prykarpatskii National Stefanyk University, Ivano-Frankivsk)  
Director **Dychkovska G.O.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [go\\_osmomysl@ukr.net](mailto:go_osmomysl@ukr.net)

### Luhansk Agency

(Eastern Ukraine National Dal University, Starobilsk)  
Director **Mykhailiuk V.P.**, Doctor of Historical Sciences, Professor  
e-mail: [vital\\_mih@ukr.net](mailto:vital_mih@ukr.net)

### Lviv Agency

(National University "LvivslaPolitechnika")  
Director **Karivets I.V.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [sacre@ukr.net](mailto:sacre@ukr.net)

### Mariupol Agency

(Mariupol National University)  
Director **Bulyk M.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor  
e-mail: [vorlok@ukr.net](mailto:vorlok@ukr.net)

### Mykolaiv Agency

(Mykolaiv National Sukhomlynskii University)  
Director **Makarchuk S.S.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [rvgreabis@farlep.mk.ua](mailto:rvgreabis@farlep.mk.ua)  
Coordinator **Shkurenko K.O.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor  
e-mail: [sh\\_kamila@mail.ru](mailto:sh_kamila@mail.ru)

### Odesa Agency

(Odesa National Mechnykov University)  
Director **Barvinska P.I.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [barwinskaja@ukr.net](mailto:barwinskaja@ukr.net)

### Podilskyi Agency

(Podilskyi National Agro-Technical University, Kamianets-Podilskyi)  
Director **Kolosiuk I.A.**, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [ikolosiuk@ukr.net](mailto:ikolosiuk@ukr.net)

### Poltava Agency

(Poltava Department of National Juridical Academy)  
Director **Kucepal S.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [svkutsepal@rambler.ru](mailto:svkutsepal@rambler.ru)

### Symu Agency

(Symu National University)  
Director **Dehtiarov S.I.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [starsergo@bigmir.net](mailto:starsergo@bigmir.net)

### Ternopil Agency

(Ternopil National Pedagogical Hnatiuk University)  
Director **Klish A.B.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [klish\\_andriy@ukr.net](mailto:klish_andriy@ukr.net)

### Uzhgorod Agency

(Uzhgorod National University)  
Director **Meleganych G.I.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor  
e-mail: [melgi@ukr.net](mailto:melgi@ukr.net)

### Uman Agency

(Uman National Pedagogical Tychyna University)  
Director **Kryvosheia I.I.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor  
e-mail: [igorkryvosheia@gmail.com](mailto:igorkryvosheia@gmail.com)

### Kharkiv Agency

(National Technical University "KharkivPolitechnical Institute")  
Director **Vladlenova I.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Professor  
e-mail: [vladlenova@email.ua](mailto:vladlenova@email.ua)

### Khmelnysk Agency

(Khmelnysk National University)  
Director **Gotsuliak V.M.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor  
e-mail: [gotsuliak@ukr.net](mailto:gotsuliak@ukr.net)

### Cherkasy Agency

(Cherkasy National Khmelnytskii University)  
Director **Vasylychuk E.O.**, Candidate of Political Sciences, Associate Professor  
e-mail: [vasilchuk84@bk.ru](mailto:vasilchuk84@bk.ru)

### Chernigiv Agency

(Chernigiv National Institute of Economy and Management)  
Director **Topol O.V.**, Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [topololga@ukr.net](mailto:topololga@ukr.net)  
Coordinator **Horobets C.M.**, Junior Scientist  
e-mail: [olen-g@yandex.ru](mailto:olen-g@yandex.ru)

## Agency of collection «Hileya scientific bulletin» in Azerbaijan

(Azerbaijan National Scientific Academy, Baku)  
Director **Mahmudov M.A.**, Doctor of Philosophy  
e-mail: [matlabm@yandex.com](mailto:matlabm@yandex.com)  
Coordinator **Rahimli R.**, Scientist  
e-mail: [rus\\_rahimli@yahoo.com](mailto:rus_rahimli@yahoo.com)

## Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Belarus

(Management Academy by the President of Belarus Republic, Minsk)  
Director **Aleinikova S.M.**, Candidate of Sociological Sciences, Associate Professor  
e-mail: [alejnsvetlana@yandex.ru](mailto:alejnsvetlana@yandex.ru)  
(Brest National Pushkin University, Brest)  
Director **Shostak G.V.**, Candidate of Pedagogical Science  
e-mail: [shostak1964@brest.by](mailto:shostak1964@brest.by)  
(Homel National Skoryni University, Homel)  
Director **Mezga M.M.**, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor  
e-mail: [nmezga@gsu.by](mailto:nmezga@gsu.by)

## Agencies of collection «Hileya scientific bulletin» in Poland

(Adam Mitskevich University, Poznan)  
Director **Dymchuk R.**, Doctor, Lecturer  
e-mail: [dymczyk@wp.pl](mailto:dymczyk@wp.pl)  
(Institute of History of Dlugosha Academy, Chenstohov)  
Director **Moravets H.**, Doctor, Lecturer  
e-mail: [mornor@wp.pl](mailto:mornor@wp.pl)

**You are welcome to visit our webpage:** [www.gileya.org](http://www.gileya.org)  
e-mail: [gileya.org.ua@gmail.com](mailto:gileya.org.ua@gmail.com)

**Also visit: Webpage of National Vernadskyi Library of Ukraine:**  
[www.nbu.gov.ua/portal](http://www.nbu.gov.ua/portal)

**Section:** Scientific Publications of Ukraine: magazines and collection of scientific papers

## ІСТОРИЧНІ НАУКИ

УДК 94

**ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ  
ТВОРЧОСТІ БРАДТМАНА  
ЕДУАРДА-ФЕРДИНАНДА ПЕТРОВИЧА  
THE HISTORICAL AND CULTURAL ASPECTS  
OF BRADTMAN EDWARD-FERDINAND  
PETROVICH'S CREATIVITY**

**Братусь І. В.,**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент  
кафедри образотворчого мистецтва, Київський  
університет імені Бориса Грінченка  
(Київ, Україна), e-mail: kulturolog@gmail.com  
ORCID ID 0000-0002-8747-2611

**Михалевич В. В.,**

кандидат культурології, доцент, доцент  
кафедри образотворчого мистецтва, Київський  
університет імені Бориса Грінченка  
(Київ, Україна), e-mail: kulturolog@gmail.com  
ORCID ID 0000-0003-4847-5833

**Гунька А. М.,**

старший викладач кафедри образотворчого  
мистецтва, Київський університет імені Бориса  
Грінченка (Київ, Україна),  
e-mail: kulturolog@gmail.com  
ORCID ID 0000-0003-4455-1640

**Bratus' I. V.,**

*Candidate of Philology, Associate Professor,  
Associate Professor of Fine Arts, Boris Grinchenko  
University of Kyiv (Kyiv, Ukraine),  
e-mail: kulturolog@gmail.com  
ORCID ID 0000-0002-8747-2611*

**Mykhalevych V. V.,**

*Candidate of Cultural Studies, Associate Professor,  
Associate Professor of the Department of Fine Arts,  
Boris Grinchenko University of Kyiv (Kyiv, Ukraine),  
e-mail: kulturolog@gmail.com  
ORCID ID 0000-0003-4847-5833*

**Gunka A. M.,**

*Senior Lecturer in the Department of Fine Arts,  
Boris Grinchenko University of Kiev (Kyiv, Ukraine),  
e-mail: kulturolog@gmail.com  
ORCID ID 0000-0003-4455-1640*

*В статті творчість архітектора стилю модерн Е. Брадтмана. В статті досліджуються різні будівлі – «Гіппо-Палас», особняк для особняк для полтавського купця 2-ї гільдії С. О. Аршавського на розі Лютеранської та Банкової вулиць та інші. На жаль, не всі твори цього видатного, але маловідомого архітектора дійшли до сучасності, а ті, що дійшли є безсумнівними діамантами архітектурної скарбниці сучасного Києва.*

*Ключові слова: модерн, архітектура, модерн, Е. Брадтман, «Гіппо-Палас».*

*In the article the creativity of the modernist architect E. Bradtman. Different buildings are investigated in the article - Hippo-Palace, a mansion for a mansion for the Poltava merchant of the 2nd guild of S.O. Arshavskogo on corner of Lutheran and Bank streets and others. Unfortunately, not all the works of this distinguished but little-known architect have come to the present, and those that have come are undoubted diamonds in the architectural treasury of modern Kyiv.*

*Keywords: Art Nouveau, architecture, Art Nouveau, E. Bradtman, Hippo-Palace.*

В попередній статті (Гілея: науковий вісник (146(7))) ми торкалися історії побудови цирку. Оскільки функціональні потреби диктують зовнішній вигляд, тому лише завдяки майстерності архітектора будівля цирку гармонійно вписалась у забудову вулиці, приховуючи за оригінальним фасадом складні планувальні рішення.

В цирку, який вмщав близько двох тисяч глядачів, було влаштовано гардероб і багато оздоблене фойє. Сама будівля була виконана з цегли, мала засоби для трансформації сцени, електричне освітлення, парове опалення і досконалу акустику. Безсумнівною окрасою було також скляне склепіння [4].

Завдяки унікальним акустичним можливостям цирк приваблював багатьох відомих співаків, які демонстрували свою вокальну майстерність. Серед них – такі зірки, як Л. Собінов, Ф. Шаляпін, М. Баттістіні, А. Дідур, Тітта Руффо... Таким чином, на початку ХХ ст. в «Гіппо-Паласі» знаходився центр культурного життя міста. На жаль, до наших днів ця будівля не збереглася. Її було зруйновано в часи Другої світової війни.

1907 р. за проектом Е. Брадтмана в стилі раннього модерну було збудовано особняк для полтавського купця 2-ї гільдії С. О. Аршавського на розі Лютеранської та Банкової вулиць [7].

Весь особняк задуманий архітектором як єдиний витвір мистецтва: від фундаменту до найдрібніших деталей внутрішнього декору. Композиція будівлі живописна, симетрія фасаду порушена розміщенням входу збоку. Тектоніку фасаду підкреслює декоративний характер гранітного облицювання. Цементні лиштви вікон та овальний фронтон з головою медузи – характерні елементи модерну. Кожен із чотирьох фасадів будинку має своє вирішення: звернені до сусідніх ділянок – у цеглі, парадні, які виходять на перехрестя – декоровані дорогами лабрадорит, сірий граніт, оброблені під грубий руст блоки штучного каменю, ліпні прикраси із цементу, жовта цегла, оливкова керамічна плитка і кований метал. Фланги фасаду будинку на Лютеранській вулиці виділені невеликими псевдоризалітами, із них

східний – з французьким балконом, над входом увінчаний картушем із монограмою власника «АС» у замковому камені над вікном. Із цього боку до фасаду прилягають ковані ворота з вишуканим геометризаним малюнком у стилі модерн, а з протилежного – подібна огорожа на кам'яному цоколі, який ніби «збігає» з фасаду особняка.

Перед будинком маленький затишний дворик, тут улаштований декоративний ставок із фонтаном, на краю ставка скульптура лебедя, виконана з глини. Зовні будинок виглядає більш громіздким, ніж є насправді. Під його склепінням приховано невелику кількість кімнат: спальня, камінний зал, робочий кабінет, їдальня, кімната для відпочинку, більярдна – всі кімнати компактні й невеликі.

Головною тасмницею цього особняка, завдяки якому він отримав сумну назву «Будинку вдови, що плаче», – є кам'яний барельєф на фасаді будівлі. Барельєф представляє собою неймовірно красиве і сумне обличчя молодої жінки, коли йде дощ – із прекрасних очей течуть сльози. Кажуть, що під дахом встановлений спеціальний резервуар, від нього йдуть канали безпосередньо до очей, під час дощу з наповненого водою резервуара краплі води переміщуються по каналах і перетворюються в сльозинки, що стікають по щоках кам'яного обличчя.

У 1918 р. особняк був націоналізований і його історія змінювалася з плином часу. Нині «Будинок вдови, що плаче» є офіційною резиденцією президента України, де відпочивають представники іноземних делегацій.

Готель «Прем'єр Палац» – київський за своєю суттю та атмосферою, його історія унікально та тісно пов'язана з історією Києва. Розташований по бульвару Т. Шевченка (колишній Бібіковський бульвар), 5-7/29.

Територія, де тепер розташований готель «Прем'єр Палац», була забудована ще всередині XIX ст. Ця велика ділянка землі належала князю Д. М. Жевахову. В 1895 р. вдова князя Жевахова продала маєток Л. Б. Гінзбургу – купцю першої гільдії. У 1908 р. Гінзбург вирішує спорудити на цьому місці грандіозну будівлю. Архітектором забудови був Е. Брадтман, один із найкращих у Києві інтерпретаторів стилю модерн. В 1911 р. будівля на бульварі Шевченка, 5 була закінчена [10].

Спочатку фронтальний корпус мав з фасаду 6 повних поверхів на цокольному напівповерсі і надвірну мансарду; тильний корпус – 7 поверхів з мансардою. Головний фасад був багато декорований в стилі модерн. У декорі застосовувались барельєфні композиції, на фасаді були використані майолікові плитки. Дворові фасади також багато оздоблювалися. Всього в будівлі було влаштовано 45 квартир, забезпечених усіма зручностями: ліфтами, центральним опаленням, гарячою і холодною водою, електричним освітленням, газовими плитами, ватерклозетами. Парадні сходи були мармуровими, гранітними. Приміщення нижнього поверху використовувалися як магазини.

Архітектурна спадщина Е. Брадтмана дуже багата. Він став одним із зодчих єдиного

архітектурного комплексу найвідомішої вулиці Києва – Хрещатика. Йому належить і проектування великої кількості житлових будинків столиці. Імпозантну обкладену цеглою дерев'яну церкву Серафима Саровського у Пущі-Водиці також було споруджено за проектом Е. Брадтмана. Звели її серед лісу біля колодязя преподобного Серафима Саровського. Це й досі улюблена церква багатьох киян.

Енергійний та універсальний у своїй діяльності, Е. Брадтман був митцем і чудовим знавцем сучасної йому архітектури, символом її безперервного руху у розвитку гармонії каменю.

На жаль, не всі твори цього видатного, але маловідомого архітектора дійшли до сучасності, а ті, що дійшли є безсумнівними діамантами в архітектурній скарбниці сучасного Києва.

Погляд у сучасників на здобутки цих зодчих відрізняються доволі суттєво. Якщо ім'я В. Городецького навіть у пересічного киянина викликає чітку асоціацію з «Будинком з химерами» завдяки його самобутньому зовнішньому вигляду, згадкам в ЗМІ, зв'язку з його розташуванням в центрі столиці та його нинішній функціональній ролі в житті міста, рідко хто може назвати стиль, в якому виконаний цей будинок. На відміну від Городецького ім'я Брадтмана не викликає ніяких асоціацій не лише в простих киян, а й у більшості представників творчих й інформаційних спеціальностей, таких як художники, журналісти. Але при цьому кожна людина, яка хоч трохи знайома з історією архітектури, або різними стилями в мистецтві, практично з першого погляду на більшість споруд Брадтмана може впізнати неповторний стиль модерн. Твори вирізняються гармонійністю, завдяки їх непоказній, але виразній стриманості форм, елегантності вилетення художніх елементів модерну в архітектурну споруду [10].

Завдяки таким яскравим особистостям як Е. Брадтман, В. Городецький та іншим талановитим зодчим тієї епохи у місті почало формуватись єдине стильове архітектурне обличчя. Дякуючи архітектурним проектам епохи модерну Київ за короткий час перетворився на справжнє європейське місто.

Стиль модерн справді створив те місто, яке ми сьогодні любимо, яким пишаємось і намагаємось зберегти його історичну частину. Кияни та гості міста щодня можуть бачити будинки в стилі модерн, їх своєрідну велич і гармонійність виконання у камені, бетоні, що радує око і занурює подумки в часи їх створення. В подальших розвідках ми спробуємо більш докладно зупинитися на інших персоналіях та їхніх витворах. Зрозуміло, що знання про історію міста має становити вагомий важіль формування підростаючого покоління. Київські вулиці наповнені пам'ятними місцями. Саме на нашій землі було реалізовано за складних обставин багато викликів століття. Долаючи біль і втрати, значна частина нашого народу зуміла підняти вітчизняний рівень науки і техніки [11].



## Список використаних джерел

1. Адресная и справочная книга «Весь Киев» на 1900 год. - К., 1900. - С. 376. Друг О. М., Малаков Д. В. Особняки Києва. - К.: Вид-во «Кий», 2004. - С. 627.
2. Барановский Г. В. Архитектурная энциклопедия второй половины XIX века. - Т. 2. Общественные здания (А -В). - Спб.: тип. Строитель, 1908.- С. 88.
3. Історія українського мистецтва: У 6 т. – Т. 4: Мистецтво другої половини XIX-XX століття. – К.: Голов. ред. УРЕ, 1970. – 443 с.
4. Киев: Архитектурно-исторический очерк / Шулькевич М. М., Дмитренко Т. Д. – К.: Будівельник, 1982. – 442 с.
5. Леонтович В. Архитекторы, инженеры-строители и скульпторы, работавшие в Киеве в период с 1855-1925 гг. Вып. 1-й. – К., 1961 г. – С. 6.
6. Малаков Д. Архітектор Городецький: архівні розвідки / Д. В. Малаков. - К. : Кий, 1999. – С. 237 с. : іл.
7. Малаков Д. Головні архітектори Києва // Київ. - №1,5 6. - 1997. - С. 179-184.
8. Тимофієнко В. Г. Зодчі України кінця XVIII – початку XX століть: Біографічний довідник. – К.: НДІТІАМ, 1999. –478 с.
9. Чепелик В.В. Український архітектурний модерн / Упорядник З.В. Мойсеєнко-Чепелик. - К.: КНУБА, 2000. – С. 9.
10. Ясневич В. Е. Архитектура Украины на рубеже XIX-XX веков – К.: Будівельник, 1988. – 184 с.: ил.
11. Братусь І. В., Михалевич В. В. Історико-культурний аспект вшанування видатного авіаконструктора Олега Антонова в Києві/ І. В. Братусь, В. В.Михалевич // Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку сучасної науки» (29-30 вересня 2017 року). – С. 50-52.

## References

1. Adresnaya y spravochnaya knyha «Ves' Kyev» na 1900 hod. - K., 1900. - S. 376. Druh O. M., Malakov D. V. Osobnyaky Kyieva. - K.: Vyd-vo «Kyy», 2004. - S. 627.
2. Baranovskyy H. V. Arkhytekturnaya éntsyklopedyya vtoroy polovyny XIX veka. - T. 2. Obschestvennye zdaniya (A -V). - Spb.: typ. Stroytel', 1908.- S. 88.
3. Istoryia ukrayins'koho mystetstva: U 6 t. – T. 4: Mystetstvo druhoyi polovyny KHIKH-KHKH stolittya. – K.: Holov. red. URE, 1970. – 443 s.
4. Kyev: Arkhytekturno-ystorycheskyy ocherk / Shul'kevych M. M., Dmytrenko T. D. – K.: Budivel'nyk, 1982. – 442 s.
5. Leontovych V. Arkhytektory, ynzhenery-stroytely y skul'ptory, robotavshye v Kyeve v peryod s 1855-1925 hh. Vyp. 1-y. – K., 1961 h. – S. 6.
6. Malakov D. Arkhitektor Horodets'kyy: arkhivni rozvidky / D. V. Malakov. - K. : Kyy, 1999. – S. 237 s. : il.
7. Malakov D. Holovni arkhitektory Kyieva // Kyyiv. - №1,5 6. - 1997. - S. 179-184.
8. Tymofiyenko V. H. Zodchi Ukrayiny kintsya XVIII – pochatku XX stolit': Biohrafichnyy dovidnyk. – K.: NDITIAM, 1999. –478 s.
9. Chepelyk V.V. Ukrayins'kyy arkhitekturnyy modern / Uporядnyk Z.V. Moyseyenko-Chepelyk. - K.: KNUBA, 2000. – S. 9.
10. Yasnevych V. E. Arkhytektura Ukrayny na rubezhe KHIKH-XX vekov – K.: Budyvel'nyk, 1988. – 184 s.: y
11. Bratus I.V., Mykhalevych V.V. Istoryko-kulturnyi aspekt vshanuvannia vydatnoho aviakonstruktora Oleha Antonova v Kyievi/ I. V. Bratus, V.V.Mykhalevych // Materialy V mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Perspektyvy rozvytku suchasnoi nauky» (29-30 veresnia 2017 roku). – S. 50-52.

## ЗМІСТ

## ІСТОРИЧНІ НАУКИ

<b>Братусь І. В., Михалевич В. В., Гунька А. М.</b> Історико-культурні аспекти творчості Брадмана Едуарда-Фердинанда Петровича .....	7
<b>Ветринський І. М.</b> Трансформація геополітичної практики в процесі розвитку цивілізацій: новий формаційний підхід .....	10
<b>Воробей В. О.</b> Діяльність Ганзейського союзу міст як стимулюючий чинник розвитку кораблебудівної справи XIII – XV ст. ....	21
<b>Вуйко Б. І.</b> Діяльність російського сановника М. Г. Рєпніна на теренах України в історіографічних студіях XIX – початку XX ст. ....	25
<b>Гетьманчук М. П.</b> Озброєння та бойова техніка військ СС нацистської Німеччини періоду Другої світової війни (1939 – 1945 рр.) .....	32
<b>Годлюк А. М.</b> Розвиток відносин ЄС і НАТО в умовах кризи європейської безпеки .....	37
<b>Грабінський В. О.</b> Ретроспективний аналіз використання морських блокад в міжнародних відносинах .....	45
<b>Гуменяк А. Р.</b> Центри діяльності домініканців у Львівській архідієцезії .....	51
<b>Діденко К.</b> Створення Всеукраїнського комітету сприяння вчених (ВУКСУ) .....	59
<b>Досінчук С. Ю.</b> Традиційні обрядові танці на Покутсько - Гуцульському пограниччі .....	63
<b>Єгорова С. В.</b> Еволюція наукових основ збереження та ефективного використання водних ресурсів в УРСР у другій половині XX ст. ....	66
<b>Жога М.</b> Місце країн ЄС серед зовнішньополітичних інтересів Бразилії в епоху Президента Ф. Е. Кардозу .....	70
<b>Зубик Л. В.</b> Роль матері у родильному обряді переходу гуцулів (кінець XIX – перша половина XX ст.) .....	75
<b>Іваненко А. О.</b> Теоретико-методологічні основи дослідження роботи органів юстиції в період нацистської окупації України (1941 – 1944 рр.) .....	78
<b>Ількович В. М.</b> Діяльність польських громадських організацій у сфері забезпечення культурно-освітніх потреб польської меншини в Україні .....	85
<b>Котляр Д. О.</b> Безпечне виконання професійних обов'язків – невід'ємне право працівників черкаської преси: історичний аспект (1956 – 2018 рр.) .....	90
<b>Кравчук Л. В.</b> Західна Україна у міждержавній політиці СРСР та Німеччини, мета радянської Тернопільщини в 1939-1941 роках .....	94
<b>Кругляк Д. М.</b> Імплементація принципів європейської хартії місцевого самоврядування як чинник формування національної моделі місцевого самоврядування .....	98
<b>Кузовова Н. М.</b> Відродження національної пам'яті про Голодомор 1932-1933 років: досвід Херсонської області .....	103
<b>Куницький М. П.</b> Розкриття проблеми соціального статусу місцевого населення райхскомісаріату «Україна» у збірниках документів: зміст, тенденції та сучасні інтерпретації .....	109
<b>Лаврут О. О.</b> Співпраця школи УРСР з батьківською громадою у другій половині 1940 – на початку 1990-х років .....	115
<b>Левіна Ю. С.</b> Радіомовлення як інструмент радянської заходних областей УРСР .....	122
<b>Мищенко М. Г.</b> Формування та діяльність дипломатичної служби України в 1950-1970 рр. ....	127
<b>Мосюкова Н. Г.</b> Священники Катеринославської Римо-католицької парафії (дорадянський період) .....	130
<b>Мотрук С. П., Щербін Л. В.</b> Жіночий досвід Першої світової війни на прикладі європейської літератури .....	137
<b>Пасіцька О. І.</b> Чесько-Український освітньо-професійний діалог: Українська господарська академія в Подєбрадах .....	142
<b>Печериця Т. В. М.</b> Завадський – видатний педагог-реформатор й громадський діяч України кінця XIX – першої чверті XX ст. ....	146
<b>Потоцький О. О., Фуртес О. О.</b> Становлення та розвиток армійської авіації США .....	151
<b>Прилипко Р. Д.</b> Пенсійне забезпечення непрацездатних через систему соцстраху в УСРР у 20-х рр. XX ст. ....	157
<b>Салагуб Л. І. К.</b> Розумовський та остання сторінка історії гетьманщини: погляди сучасних науковців .....	163
<b>Самодрига А. В.</b> Становлення українського кінематографічного мистецтва (1920 – початок 1930-х років) .....	168
<b>Священко З. В., Хоменко В. Р.</b> Основні напрями селянознавчих студій повоєнного життя українського села (40–50-ті рр. XX ст.) у працях представників Київської школи істориків-аграрників .....	173
<b>Терентєв М. О.</b> Селянство – соціальна і кадрова основа Української повстанської армії в роки німецько-радянської війни (1941-1945) .....	178
<b>Тимар І. І.</b> До питання польсько-печенізьких відносин доби Болеслава I Хороброго .....	193
<b>Трускавецька І. Я.</b> Короткий нарис історії вивчення шкідників плодових культур на теренах України (кінець XIX – початок XX ст.) .....	198
<b>Устенко А. А.</b> Формування більшовицькою пропагандою образу «колишніх людей» у 1920-х рр. ....	202
<b>Хвіст В. О.</b> Розуміння підходу, методу та методики в науковому історичному дослідженні .....	205
<b>Чуткий А. І.</b> Члени української громади Київського комерційного інституту: реконструкція біографій студентського періоду .....	208
<b>Ячменіхін К. М., Стрілюк О. Б.</b> «Аракчеєвщина»: історіографічні міфи .....	216



## CONTENT



### HISTORICAL SCIENCES

<b>Bratus' I. V., Mikhalevich V. V., Gunka A. M.</b> The historical and cultural aspects of Bradtman Edward-Ferdinand Petrovich's creativity .....	7
<b>Vetrinskiy I. M.</b> Transformation of the geopolitical practices in the process of development of civilizations: the new formation approach .....	10
<b>Vorobey V. O.</b> Activities of the Hanseatic league of cities as a stimulating factor in the development of shipbuilding in the XIII- th – XY- th centurie .....	21
<b>Vuyko B. I.</b> Activities of the russian dreamer M. G. Pepnina on the territories of Ukraine in the historical graphic studies of the XIX – early XX century .....	25
<b>Hetmanchuk M. P.</b> Weapons and combat equipment of the nazi Germany SS troops during World War II (1939 - 1945) .....	32
<b>Godliuk A. M.</b> Distribution of EU and NATO in the minds of the crisis of European security .....	37
<b>Hrabinskiy V. O.</b> A retrospective analysis of the use of maritime blockades in International relations .....	45
<b>Humeniak A. R.</b> Centres of dominicans' activity in Lviv archidiocesan .....	51
<b>Didenko K.</b> Creation of the All-ukrainian committee of assistance of scientists (VUCS) .....	59
<b>Dosinchuk S. Yu.</b> Traditional ritual dances at the Pokutsko-Hutsul border .....	63
<b>Yehorova S. V.</b> Evolution of scientific basics of saving and effective use of water resources in Ukraine in the second half of the XX century .....	66
<b>Zhoha M.</b> EU countries' place within Brazil's foreign policy interests in the era of President F. E. Cardozo .....	70
<b>Zubik L. V.</b> The role of the mother in the hutsul birth rite of passage (end of the XIX – first half of the XX century) .....	75
<b>Ivanenko A. A.</b> Theoretical and methodological foundations of the study of the justice bodies operation during the nazi occupation of Ukraine (1941 - 1944) .....	78
<b>Ilkovich V.</b> Activities of polish ngos in the field of cultural and educational needs of the polish minority in Ukraine .....	85
<b>Kotliar D. O.</b> Safety fulfillment of professional obligations - the incredible right of workers of the cherkas press: historical aspect (1956 - 2018 pp.) .....	90
<b>Kravchuk L. V.</b> Western Ukraine in the interstate politics of the USSR and Germany, the purpose of the sovietization of Ternopil region in 1939-1941 .....	94
<b>Kruhliak D.</b> Implementation of the principles of the european charter of local self-government as a factor for the formation of the national local self-government model .....	98
<b>Kuzovova N. M.</b> Restoring the national memory of the Holodomor of 1932-1933: the experience of the Kherson region .....	103
<b>Kunytssyy M.</b> Disclosure of the social status of the local population of the reichskommissariat "Ukraine" in collections of documents: content, trends and modern interpretations .....	109
<b>Lavrut O. A.</b> Co-operation school of USSR with the parental community in the second half of 1940 - in the early 1990s .....	115
<b>Levina Ju.</b> Broadcasting – an instrument of "sovietization" of western regions of USSR .....	122
<b>Mischenko M. G.</b> Formation and activities of the diplomatic service of Ukraine in 1950-1970-ies .....	127
<b>Mosiukova N. G.</b> The Catherineslavic priests Roman-catholic parish (pre-soviet period) .....	130
<b>Motruk S. P., Shcherbin L. V.</b> Women's experience of the First World War on the example of european literature .....	137
<b>Pasitska O. I.</b> The Czech-Ukrainian educational and professional dialogue: Ukrainian academy of economics in Poděbrady .....	142
<b>Pecheritca T. V. M.</b> Zavadsky – the outstanding pedagogue-reformer and civil activities of Ukraine in the late XIX – first quarter of the XX century .....	146
<b>Pototskiy O. O., Furtse O. O.</b> Establishment and developmen of the United States Army aviation .....	151
<b>Prylypko R. D.</b> Pension provision of non-proceedings through the system of socrests in the USSR in the 20's. XX century .....	157
<b>Salagub L. I. K.</b> Rozumovsky and the last page of the history of the Hetmanate: views of modern scholars .....	163
<b>Samodriga A. V.</b> Establishment of Ukrainian cinematographic art (1920 - early 1930s) .....	168
<b>Svyaschenko Z., Khomenko V.</b> Main directions of the village studies of the postware life of the Ukrainian village (40 – 50-ies of XX century) in the works of representatives of the Kyiv school of agricultural history .....	173
<b>Terentyev M. O.</b> The peasantry - the social and personnel base of the Ukrainian rebel army in the years of the German-Soviet war (1941-1945) .....	178
<b>Tymar I.</b> The problem of polish-pechenegs relations in period of the Boleslaw I Brave .....	193
<b>Truskavetska I. Ya.</b> Brief description of study history pest of fruit crops on the territories of Ukraine (end of XIX - beginning of XX century) .....	198
<b>Ustenko A. A.</b> The formation of the bolshevik promotion of the image of "former people" in the 1920s. ....	202
<b>Khvist V. O.</b> Understanding approach, method and methodology in scientific historical research .....	205
<b>Chutkyi A.</b> Members of the Ukrainian community of the Kyiv commercial institute: reconstruction of biographies of the student period .....	208
<b>Yachmenichin K. M., Striliuk O. B.</b> "Arakcheyevschina": historiographic myths .....	216



## Правила оформлення та подання рукопису до наукового видання «ГІЛЕЯ: НАУКОВИЙ ВІСНИК: ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ»

### 1. Наукова стаття повинна містити такі необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

**2. Мова написання рукопису:** статті подаються мовою оригіналу: українська, російська, англійська, німецька, французька, іспанська, польська, чеська.

**3. Рукопис статті подається до редакції у формі:** файлу рукопису, який надсилається на електронну адресу редакції [gileya.org.ua@gmail.com](mailto:gileya.org.ua@gmail.com) у форматі «Автор – Назва статті.doc».

**4. Рукопис статті не має містити заборонених до друку матеріалів**, оскільки збірник є відкритим джерелом інформації. Авторський текст не має бути опублікованим раніше та не бути перекладом раніше опублікованої статті. За зміст статті та інформаційне наповнення несе відповідальність автор статті та рецензенти.

**5. Рішення про можливість публікації статті приймає редколегія та незалежні рецензенти.**

### 6. Загальні вимоги до рукопису статті:

- **обсяг рукопису – 20–24 тис. знаків** (як виняток, не більше **40 тис. знаків**), включаючи рисунки та таблиці;
- стаття повинна бути підготовлена за допомогою редактора **Microsoft Word for Windows** (версії 97, 2000, XP, 2003, 2007) або сумісного редактора;
- **формат аркуша – А4 (210x297)**, орієнтації сторінки – «книжна»; **інтервал між рядками – 1,5 пт**;
- **рисунки, фотографії, графіки слід вставляти в текст статті як об'єкт**. Положення об'єкта – «в тексті»;
- **рисунки**, створені у вбудованому у Microsoft Word редакторі рисунків, слід подавати як згруповані об'єкти;
- **рисунки та таблиці** не повинні розривати речення в абзаці, тобто вони мають бути розташовані після того абзацу, в якому на них робиться перше посилання в тексті.

### 7. Розташування структурних елементів статті:

- **індекс УДК**;
- **ім'я, по-батькові, прізвище** автора (авторів);
- **науковий ступінь, вчене звання; посада і місце роботи** (подається без скорочень); **e-mail; ORCID** (<http://orcid.org/>).
- **назва статті та анотація** українською (або регіональною мовою) та англійською мовами. Анотація повинна бути структурованою, містити мету дослідження, застосовані методи, основні одержані висновки;
- **ключові слова** українською (або регіональною мовою) та англійською мовами;
- **Список використаних джерел**. Список літератури наводиться наприкінці статті у алфавітному порядку на мові оригіналу, відповідно до **Harvard Referencing style (гуманітарні науки та суспільні науки)** – ([http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/16051/22/Harvard\\_Referencing\\_style.PDF](http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/16051/22/Harvard_Referencing_style.PDF)).
- **References**. Список літератури транслітерується латинськими літерами (References). Якщо наукова праця написана мовою, що використовує кириличний алфавіт, то її бібліографічний опис необхідно транслітерувати латинськими літерами. Після назви праці латинськими літерами зазначається переклад англійською мовою у дужках.

**8. Посилання на джерела в тексті** подаються за таким зразком: [7, с. 123], де 7 – номер джерела за списком використаних джерел, 123 – сторінка. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [1; 4; 8] або [2, с. 32; 9, с. 48; 11, с. 257]. Посилання на архівні джерела – [15, арк. 258, 231зв].

**9. Рукопис статті**, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються зовнішньою рецензією кандидата або доктора наук за фахом публікації або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу) про рекомендацію статті до друку. Рецензія завіреною печаткою. Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.

**10. Відповідальність** за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературне виправлення статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Редколегія може не поділяти світоглядних переконань авторів.

**11. Відомості про автора (авторів):** прізвище, ім'я, по-батькові, вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи (без скорочень), службова і домашня адреси з поштовим індексом, контактний телефон, e-mail, відділення Нової пошти.

